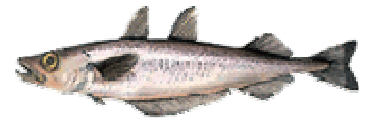

REGULERING AV FISKET ETTER KOLMULE I 2009

1 SAMMENDRAG AV ENDRINGENE I FORHOLD TIL ÅRETS REGULERING

Fiskeridirektøren foreslår i det vesentligste å videreføre reguleringsopplegget fra 2008.

I henhold til kyststatsavtalen for 2009 fortsetter ordningen med at kyststatspartene kan overføre inntil 10 % av ubrukt kolmulekvote til neste år. Dersom tildelt kvote blir overfisket skal dette kvantumet trekkes fra kvoten som er tildelt den aktuelle part neste år.

Fiskeridirektøren foreslår at eventuelt over- eller underfiske i 2008 belaste/overføres til vedkommende gruppe i 2009, etter at Norges kvote for 2009 er fordelt. Eventuelt over eller underfiske av kvote som ble avsatt til bifangst og forsknings- eller undervisningsfangst blir tatt hensyn til før gruppekvotene beregnes.

Fiskeridirektøren foreslår at det blir avsatt et kvantum i 2009 til dekning av bifangst av kolmule i andre fiskerier for fartøy som ikke har adgang til å fiske kolmule. En foreslår at avsetningen til bifangst blir fratrukket norsk kvote for 2009 før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektøren foreslår en fordeling med 78 % til kolmuletrålerne og 22 % til fartøy med Nordsjø- eller pelagisk tråltillatelse. Samme nøkkel foreslås benyttet for fordeling av kvotene i EU-sonen og færøysk sone.

Fiskeridirektøren foreslår at det gis adgang til å benytte sorteringsrist i fisket etter kolmule. Sorteringsristen skal ha en spileavstand på maksimum 40mm, og monteres i henhold til gitte beskrivelser. Fiskeridirektøren foreslår at tillatt andel sei som kan leveres til oppmaling reduseres til 5 %.

2 FISKET ETTER KOLMULE I 2007

Norges kvote i 2007 etter kvotebytte var 550.670 tonn. Dette kvantumet ble fordelt slik at fartøy med kolmuletråltillatelse fikk 421.800 tonn (78 %) og fartøy med pelagisk eller nordsjøtråltillatelse fikk 118.970 tonn (22 %). Som tabell 1 viser ble totalkvoten overfisket med 4.484 tonn.

Tabell 1. Fisket etter kolmule i 2007 fordelt etter kvoter, områder og fangst etter grupper

Fartøygruppe	Område	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Restkvoter (tonn)
Kolmuletrål	Total	497.271	494.571	2.700
	NØS		1.379	
	EU-sonen	427.631	421.515	
	Færøysonen	70.800	2.839	
	Internasjonalt farvann		68.838	
Pelagisk- og nordsjøtrål	Total	140.256	144.368	-4.112
	NØS		106.887	
	EU-sonen	45.000	36.073	
	Færøysonen	10.000	1.408	
Andre fartøy	Bifangst andre fiskerier		2.724	-2.724
Forskningsfangst			348	-348
Totalt Norge		637.527	642.011	-4.484

3 NORSK FISKE ETTER KOLMULE I 2008

3.1 DELTAKERREGULERING

I henhold til forskrift av 13. oktober 2006 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) kan fartøy med kolmuletråltillatelse, fartøy med pelagisk tråltillatelse og fartøy med nordsjøtråltillatelse delta i fisket etter kolmule.

3.2 KVOTESITUASJONEN

Det ble oppnådd enighet mellom kyststatene om forvaltning av kolmule for 2008, etterfulgt av en avtale i NEAFC. På grunn av bestandssituasjonen, hvor rekruttering har vært dårlig i noen år, ble TAC redusert fra 1.700.000 tonn i 2007 til 1.150.514 tonn i 2008. Norges andel i totalkvoten for 2008, før kvotebytte og overføringer mellom år, er 296.200 tonn. Tabell 1 viser Norges totalkvote.

Tabell 2. Norsk kolmulekvote i 2008

Kyststatsandel		296.200 tonn
Kvotebytter		
- Til Russland	21.755 tonn	
- Til EU	8.400 tonn	-30.155 tonn
+ Fra EU	113.753 tonn	
+ Fra Færøyene	15.060 tonn	
+ Fra 2007	34.722 tonn	163.535 tonn
Norsk kvote i 2008		429.580 tonn

Kyststatene innførte kvotefleksibilitet mellom år i 2007. Dette innebærer at kyststatene har adgang til å overføre inntil 10 % av ubenyttet kyststatsandel til etterfølgende år. Avtalen mellom kyststatene innebærer også at overfisket kvote i sin helhet trekkes fra neste års kvote.

Norge kunne etter dette overføre 34.722 tonn kolmule fra 2007 til 2008. Dette var ubenyttede kvoter som var overført til Russland og Sverige, samt ubenyttede bifangst- og forskningskvoter. Fra dette ble den norske flåtens overfiske av kvoten på totalt 4.484 tonn kolmule trukket.¹

Det ble satt av 2.000 tonn til estimert bifangst og 3.000 tonn til forskningskvoter av den norske totalkvoten i 2008.

Det ble inngått bilaterale adgangsavtaler med EU og Færøyene i tillegg til kyststatsavtalen. Tilgangen til EU-sonen økte fra 61 % til 65 % av kyststatsandelen for norske fartøy, eller til totalt 323.491 tonn. I tillegg kunne norske fartøy fiske inntil 61.080 i Færøysonen i 2008.

3.3 TOTALKVOTER OG GRUPPEKVOTER

Den norske kvoten er fordelt mellom to grupper, fartøy med kolmuletråltillatelse og fartøy med pelagisk- eller nordsjøtråltillatelse, jfr. tabell 3.

Tabell 3. Gruppekvoter

Kolmuletrål	323.491 tonn	78 %
Pelagisk- og Nordsjøtrål	101.089 tonn	22 %
Totalt	424.580 tonn	100 %

3.3.1 Fartøy med kolmuletråltillatelse

Fartøy med kolmuletråltillatelse ble ved sesongstart regulert med fartøykvoter med en kvoteenhet på 6.850 tonn, som gir omtrent 1 % underregulering. Delkvoteenhetene i EU-sonen ble satt til 5.200 tonn, mens den ble satt til 1.050 tonn i færøysk sone. Dette ga en flat fordeling i EU-sonen mens underreguleringen i færøysk sone var 3 %.

Flåten kan fiske i Norges økonomiske sone, Fiskevernsonen ved Svalbard, Fiskerisonen ved Jan Mayen, EU-sonen, Færøysonen og i internasjonalt farvann. I EU-sonen kunne kolmuletrålerne fiske inntil 244.269 tonn og i Færøysonen 51.080 tonn.

Ved sesongstart bestod gruppen av 46 fartøy, hvorav 44 hadde kvotefaktor på 1 mens 2 fartøy hadde kvotefaktor på 1,425.

Delkvoteenheten i EU-sonen ble økt til 5.350 tonn 28. mars 2008, ettersom et relativt stort kvantum ble tatt i internasjonalt farvann tidlig i sesongen. Fiskeridirektoratet fattet 4. april 2008 vedtak om økning av totalfaktoren i kolmuletrålgruppen med 0,54. Dette medførte at totalt utdelt kvantum økte med 3.699 tonn, herunder 2.889 tonn i EU-sonen.²

¹ Tabell 1, Totalt Norge, Restkvoter

² Bakgrunnen var at kongelig resolusjon av 14. mars 2008, om endring av forskrift av 4. mars 2005 nr. 193 om strukturkvoteordning mv. for havfiskeflåten medførte at fartøy som oppgav kolmuletråltillatelse i forbindelse med bruk av enhetskvoteordningen før 2003 kan få tildelt strukturkvote i fisket etter kolmule, som om kolmule var inkludert i det opprinnelige vedtaket om enhetskvoteordning.

Kolmuletrålgruppen har overfisket gruppekvoten med 3.622 tonn, jf tabell 4. Norsk fiske etter kolmule i EU-sonen ble stoppet 21. april 2008.

3.3.2 Fartøy med pelagisk- og nordsjøtråltillatelse

Ved sesongstart bestod gruppen av fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse av 54 fartøy, hvorav 15 fartøy hadde nordsjøtråltillatelse. I første halvdel av 2008 ble flere fartøy i denne gruppen strukturert, slik at gruppen bestod av 45 fartøy per 29. mai 2008, hvorav 9 fartøy hadde nordsjøtråltillatelse.

Når reguleringen ble utarbeidet forutsatte direktoratet at nordsjøtrålerne fiske ville ligge på samme nivå som i 2007, det vil si omtrent 1.300 tonn per fartøy. Det ble også antatt at antall fartøy med nordsjøtråltillatelse ville bli redusert gjennom strukturordningen og at deres kapasitet dermed ville bli bedre utnyttet. Samtidig ønsket en å overføre større andel av fisket til EU-sonen og færøysk sone, hvor det er større fisk og mindre bifangst enn på "Eggakanten".

Gruppen ble på denne bakgrunn regulert med en maksimalkvotefaktor på 5,0 og en garantert faktor på 3,9, som tilsvarer henholdsvis 40 % og 10 % overregulering. Sør-Norges Trålerlag anbefalte imidlertid en ordning med én faktor, og mente at Fiskeridirektoratet hadde satt for høy faktor.³

Etter en ny vurdering kom Fiskeridirektoratet og Sør-Norges Trålerlag til enighet om å redusere maksimalkvotefaktoren til 4,5. Fiskeridirektoratet fastholdt imidlertid ordningen med en garantert faktor, som er et gjennomgående prinsipp i reguleringen av de pelagiske fiskeriene.

Gruppen hadde mulighet til å fiske 60.000 tonn kolmule i EU-sonen i 2007 og 2008. Med 20 deltakende fartøy i 2007 fisket denne gruppen omtrent 52.000 tonn, mens gruppen fisket 61.496 tonn i år med 17 deltakende fartøy. Dette innebærer at deltakende fartøy har hatt bedre resultat under årets fiske sammenlignet med fjorårets fiske.

Fiskeridirektoratet stoppet fisket etter kolmule i EU-sonen for denne gruppen 21. april 2008. Gruppen har overfisket sin kvote i EU-sonen med 1.496 tonn. Tall fra Norges Sildeslagslag per 1. oktober viser at gruppen har 16.108 tonn gjenstående av totalkvoten, som kan fiskes i NØS.

I etterkant av årets fiske i EU-sonen har næringen kommet med innspill om at det kan være grunn til å revurdere reguleringsopplegget for den pelagiske trålgruppen. Dette kan gjøres ved å sette egen faktor for EU sonen. Det enkelte fartøy kan dermed enklere planlegge fiske og direktoratet vil kunne styre avviklingen av fisket bedre. Det bemerkes likevel at ikke alle fartøy i denne gruppen er egnet til å fiske i EU-sonen.

³ Forskrift av 14. januar 2008 om fartøykvoter og maksimalkvoter ved fiske etter kolmule i 2008

3.4 TOTALT OPPFISKET KVANTUM

Totalfangsten av kolmule er per 1. oktober 2008 kommet opp i 414.465 tonn, jf tabell 4.

Tabell 4: Norske fangster av kolmule per 1. oktober 2008⁴

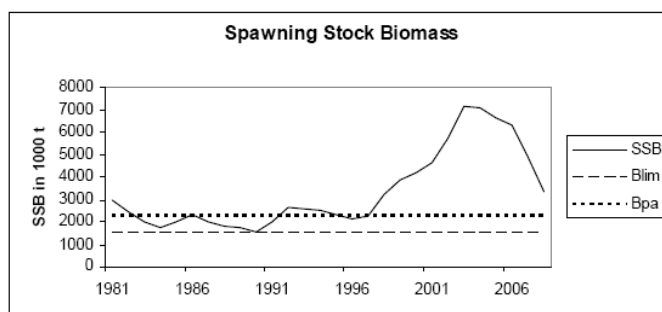
Fartøygruppe	Område	Kvote	Fangst	Restkvote
	NØS		763 tonn	
Kolmuletrål	EU-sonen	244.269 tonn	244.175 tonn	94 tonn
	Færøysonen	51.080 tonn	17.737 tonn	33.343 tonn
	Internasjonalt farvann		64.438 tonn	
Total		323.491 tonn	327 113 tonn	-3.622 tonn
Pelagisk- og Nordsjøtrål	NØS		21.659 tonn	
	EU-sonen	60.000 tonn	61.496 tonn	-1.496 tonn
	Færøysonen	10.000 tonn	1.826 tonn	8.174 tonn
Total		101.089 tonn	84.981 tonn	16.108 tonn
Bifangst + forskning	NØS	5.000 tonn	2.373 tonn	2.627 tonn
Totalt Norge		429.580 tonn	414.465 tonn	15.115 tonn

⁴ Kilde: Norges Sildesalgslag/Sluttseddelstatistikk per 1. oktober 2008

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2009

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

ICES klassifiserer kolmulebestanden til å ha full reproduksjonsevne, men at høstingen foregår med økende risiko for at gytebestanden faller under føre var nivået. Fiskedødeligheten er estimert til å ligge godt over F_{pa} i 2008. Gytebestanden var historisk høy i 2003, men har siden den gang minket og forventes å ligge like over B_{pa} i 2009. Rekruttering har vært svært god de siste ti årene, men det ser imidlertid ut som at 2005- og 2006-årsklassene er på et historisk lavt nivå. Forskningstokt viser at 2007-årsklassen trolig også er svært lav.

ICES har vurdert gjeldende forvaltningsplan til ikke å være føre var. Kyststatene har derfor vedtatt å utvikle en ny forvaltningsplan for kolmule. Dersom kyststatene vedtar en forvaltningsplan som innebærer en F_{target} på 0,18 kan ICES anbefale en TAC for 2009 på 408.000 tonn. Dersom kyststatene ikke enes om en ny forvaltningsplan anbefales en TAC på 384.000 tonn i 2009.

4.2 TAC OG NORSK TOTALKVOTE I 2009

Kyststatene er enige om forvaltning av kolmule i 2009. På grunn av den dårlige bestandssituasjonen har partene avtalt en betydelig reduksjon av kvotene fra 2008 til 2009. Totalkvoten for 2009 er på 590.000 tonn, som utgjør en reduksjon av kvoten fra 2008 på 53 %. Dette er inkludert en avsetning til NEAFC for andre lands fiske i internasjonalt farvann. Kyststatene er etter dette enige om å begrense sitt fiske til 543.043 tonn i 2009

Kyststatsavtalen innebærer en gradvis nedtrapping av fisket over to år til et bærekraftig nivå. I 2011 iverksettes en ny forvaltningsplan som vil sikre forvaltning av bestanden på føre-var-nivå. Kyststatsavtalen sikrer videre norske fartøy økt adgang til EU-sonen. Til neste år vil norske fartøy kunne fiske 68 % av den norske kyststatsandelen i EU-sonen mot 65 % i 2008. Adgangen for norske fartøy til å fiske i færøysk sone videreføres i 2009 på samme relative nivå som i 2008.

I 2009 er Norges kyststatsandel 142.522 tonn, hvorav Russland er tildelt 10.268 tonn. Den norske totalkvoten er foreløpig ikke kjent. Totalkvoten vil fastsettes endelig i forbindelse med de bilaterale forhandlingene med EU og Færøyene. I tillegg må det tas hensyn til eventuelle overføringer mellom år på grunn av ubenyttet kvote eller overfisket kvote. I tabell 5 presenteres et foreløpig regneeksempel.

Tabell 5. Foreløpig regneeksempel på norsk kvote i 2009

TAC:		590.000 tonn
Norges kyststatsandel		139.806 tonn
+ 0,5 % fra EU		2.715 tonn
Norsk kvote		142.522 tonn
I tillegg har vi bytter på tradisjonelt nivå ⁵		
Norge får:		
	EU	50.000 tonn
	Færøyene	10.150 tonn
Norge gir:		
	Russland:	- 10.268 tonn
	EU	- 10.000 tonn
	Færøyene	- 1.000 tonn
Overføring mellom år:		
	Norsk flåte ⁶	10.000 tonn
	Overføring andre land	0 tonn
Norsk totalkvote		

Norge får i henhold til regneeksempelet en totalkvote på vel 191.000 tonn.

4.3 OVERFØRING ELLER REDUKSJON AV KVOTEN TIL NESTE ÅR

I henhold til kyststatsavtalen kan kyststatene overføre inntil 10 % av ubenyttet kolmulekvote til neste år. Dersom tildelt kvote blir overfisket skal dette kvantumet i sin helhet fratrekkes kvoten som er tildelt den aktuelle kyststat neste år.

I henhold til tabell 4 har kolmuletrålggruppen i 2008 overfisket gruppekvoten med 3.622 tonn. I følge statistikk fra Norges Sildesalgslag har gruppen med pelagiske trålere og nordsjøtrålere 16.108 tonn gjenstående av gruppekvoten. Det er lite trolig at denne kvoten vil bli tatt i løpet av 2008.

Fiskeridirektøren foreslår at eventuelt over- eller underfiske i 2008 belastes eller overføres til vedkommende gruppe i 2009, etter at Norges kvote for 2009 er fordelt. Eventuelt over- eller underfiske av kvote som ble avsatt til bifangst og forskningsfangst blir tatt hensyn til før gruppekvotene beregnes.

⁵ Forhandlinger med EU og Færøyene er ikke ferdige, her brukes antatte tall.

⁶ I henhold til forskrift om regulering av fisket etter kolmule i 2008 § skal eventuelt ubenyttet kvote eller overfisket kvote godskrives eller belastes gruppekvoten.

5 REGULERING AV DELTAGELSE I FISKET I 2009

Fiskeridirektøren foreslår samme deltakervilkår i 2009 som i 2008. Dette innebærer at fartøyene må ha kolmuletråltillatelse, pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse for å kunne delta.

6 REGULERINGSOPPLEGGET FOR DE ENKELTE FARTØYGRUPPER I 2009

6.1 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

Fiskeri- og kystdepartementet har fastsatt fordeling av kolmule mellom kolmuletrålggruppen og pelagisk- og nordsjøtrålere i samsvar med Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak i 2007.⁷ Det vil si at kolmuletrålggruppen tildeles 78 % og pelagisk- og nordsjøtrålergruppen 22 % av samlet norsk kolmulekvote i alle soner.

Fiskeridirektøren foreslår en fordeling med 78 % til kolmuletrålerne og 22 % til fartøy med Nordsjø- eller pelagisk tråltillatelse. Samme nøkkel foreslås benyttet for fordeling av kvotene i EU-sonen og færøysk sone.

Fiskeridirektøren forutsetter som nevnt tidligere at eventuelt over- eller underfiske i 2008 overføres til vedkommende gruppe i 2009, etter at Norges kvote for 2009 er fordelt. Videre forutsettes at eventuelt over eller underfiske av kvote som ble avsatt til bifangst og forskningsfangst blir tatt hensyn til før gruppekvote beregnes.

Det forutsettes at bifangst av kolmule av fartøy med adgang til å delta i fisket etter kolmule avregnes fartøyets kvote i 2009.

Fiskeridirektøren foreslår at det blir avsatt et kvantum til dekning av bifangst av kolmule i andre fiskerier for fartøy som ikke har adgang til å delta i fisket etter kolmule i 2009. En foreslår videre at avsetning til bifangst blir fratrukket norsk kvote for 2009 før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektøren vil foreslå at det blir avsatt totalt 2.000 tonn kolmule til dekning av bifangst av fartøy uten deltakeradgang i kolmulefisket i 2009.

Søknadene om forskningsfangst er ikke ferdigbehandlet, men det legges til grunn at Fiskeri- og kystdepartementet vil fastsette en forskningskvote for 2009 på samme nivå som for 2008.

⁷ Norges Fiskarlag – Landsmøtesak 6. november 2007 – Ressursfordeling mellom flåtegrupper.

I det videre er følgende fratrekk på totalkvoten lagt til grunn før fordeling på fartøygrupper for 2009:

Tabell 6. Fratrekk på totalkvoten i 2008 før fordeling på fartøygrupper

Estimert bifangst 2009	2.000 tonn
Forskningskvoter 2009	3.000 tonn
Totalt	5.000 tonn

6.2 FORDELING MELLOM SONER

Norske fartøy kan fiske 96.915 tonn kolmule i EU-sonen i 2009, som utgjør 68 % av kyststatsandelen. Videre har norske fartøy tradisjonelt fått adgang til å fiske kolmule i EU-sonen etter kvotebytte under de årlige bilaterale forhandlingene mellom Norge og EU, som på nåværende tidspunkt ikke er avsluttet. Dette kvantumet vil trolig reduseres i 2009, men det legges til grunn at norske fartøy også i 2008 får tilgang til EU-sonen etter kvotebytte med EU.

Norge har tradisjonelt ikke hatt begrensninger på antall lisenser i EU-sonen.

Norske fartøy har i 2008 hatt adgang til å fiske 304.269 tonn i EU-sonen, hvorav fartøy med kolmuletråltillatelse kunne fiske 244.269 tonn og fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kunne fiske 60.000 tonn.⁸

Fiskeridirektøren er av den oppfatning at fartøy med pelagisk tråltillatelse, nordsjøtråltillatelse eller kolmuletråltillatelse bør gis lik adgang til EU-sonen og at samme fordelingsnøkkel som for totalkvoten bør brukes til fordeling av gruppekvotene i EU-sonen. Det vises til at fartøygruppen pelagisk trål og nordsjøtrål har blitt strukturert og at det er foretatt utskiftning til større fartøy, noe som gjør at de er i bedre stand til å drive et fiske i EU-sonen og dermed i bedre stand til å utnytte denne adgangen bedre.

Fiskeridirektøren foreslår at adgangen til å fiske etter kolmule i EU-sonen i 2009, etter avsetning til forskningskvote, fordeles med 22 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse og 78 % til fartøy med kolmuletråltillatelse.

Fiskeridirektøren foreslår at det ved fastsettelse av områdekvoter tas hensyn til at utdelt forskningskvote skal kunne fiskes i alle soner.

Norge har adgang til å fiske inntil 21.700 tonn i færøysonen i 2009. I forbindelse med de årlige bilaterale forhandlingene med Færøyene vil Norge trolig få økt denne adgangen ved kvotebytte.

Det har ikke vært begrensninger på antall lisenser for fiske i færøysk sone i 2008.

⁸ Basert på avtale mellom Sør-Norges Trålerlag og Fiskebåtredernes Forbund.

Fartøy med pelagisk tråltillatelse har i 2008 hatt adgang til å fiske inntil 10.000 tonn kolmule i færøysk sone.⁹ Norske fartøy har tradisjonelt utnyttet denne adgangen i liten grad, men utnyttelsen av kvoten har vært bedre i 2008 enn tidligere år. Dette skyldes i stor grad at fisket etter kolmule ble stoppet i EU-sonen.

Fiskeridirektøren foreslår at adgangen til å fiske etter kolmule i færøysonen i 2009, etter avsetning til forskningskvote, fordeles med 22 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse og 78 % til fartøy med kolmuletråltillatelse.

6.3 FARTØY MED KOLMULETRÅLTILLATELSE

Tradisjonelt har alle fartøyene i denne flåtegruppen vært behandlet likt med hensyn til regulering, det ble derfor bestemt at alle fartøy med kolmuletråltillatelse skulle få lik kvotefaktor, hvorav 42 fartøy har en faktor på 1, mens 2 fartøy har strukturert og har en faktor på 1,425 og 2 fartøy har en faktor på 1,27.¹⁰

Fiskeridirektøren foreslår samme nøkkel for fordeling av fartøykvoter for fartøy med kolmuletråltillatelse for 2009 som for 2008.

Det forutsettes at det fastsettes en fartøykvote for det samlede fisket i alle områder, samt at det fastsettes en egen delkvote for fiske i EU-sonen og en delkvote i færøysonen. Fiskeridirektøren legger til grunn at fisket reguleres uten overregulering. De siste par årene har kolmuletrålerne overfisket gruppekvoten, Fiskeridirektoratet foreslår derfor at fartøykvoten for det samlede fisket fastsettes med en minimal underregulering, for eksempel på 1 %. Fiskeridirektøren vil følge utviklingen i kolmulefisket. For å sikre en best mulig tilrettelegging for at kvotene i alle reguleringsområder skal kunne bli oppfisket, kan det bli nødvendig med liberalisering av reguleringen.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes fartøykvote som begrenser det enkelte fartøys samlede fiske i alle områder, og egne delkvoter som begrenser det enkelte fartøys fiske i EU-sonen og færøysonen. Ved beregning av kvoteenhets størrelse vil det bli lagt til grunn en liten underregulering i fisket i EU-sonen og i færøysonen, og en underregulering på 1 % på fartøykvoten for det samlede fisket.

⁹ Basert på avtale mellom Sør-Norges Trålerlag og Fiskebåtrederne Forbund.

¹⁰ Per 12. november 2008

6.4 PELAGISK TRÅL OG NORDSJØTRÅL

Fartøy med pelagisk trål og nordsjøtrålerne består av tre grupper fartøy:

- Kombitrålere (fartøy som har både ringnottillatelse og pelagisk tråltillatelse)
- Pelagisk trål (trålere over 27,5 meter som har pelagiske tråltillatelse)
- Nordsjøtrålere (trålere under 27,5 meter som har nordsjøtråltillatelse)

For fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse fastsatte Fiskeridirektoratet i 2008 maksimalkvoter på grunnlag av basiskvote (100 % av konsesjonskapasitet). Kvotene til det enkelte fartøy fremkommer ved å multiplisere basiskvoten for fartøyet med den faktoren en får ved å dividere de respektive gruppekvote med summen av basiskvotene.

Fiskeridirektøren foreslår samme nøkkel for fordeling av maksimalkvoter for fartøy med pelagisk tråltillatelse og fartøy med nordsjøtråltillatelse for 2009 som inneværende år.

For fartøy med pelagisk tråltillatelse benyttes konsesjonskapasitet fastsatt i medhold av § 2–8 i forskrift om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst av 13. oktober 2006 (konsesjonsforskriften). Fiskeridirektøren forutsetter at dette ligger fast.

For fartøy med nordsjøtråltillatelse nyttes konsesjonskapasiteten på grunnlag av fartøyenes godkjente faktiske lasteromsvolum per 3. februar 2006. Fiskeridirektøren forutsetter at dette ligger fast.

Det forutsettes at det fastsettes en kvote for det samlede fisket i alle områder, samt at det fastsettes egne delkvoter for fiske i EU-sonen og færøysk sone. Fiskeridirektoratet vil følge utviklingen i kolmulefisket. For å sikre en best mulig tilrettelegging for at kvoten skal kunne bli oppfisket, kan det bli nødvendig med refordeling. Siden dette er en svært blandet gruppe med hensyn til kvoteutnyttelse bør denne gruppen reguleres med fartøykvoter uten overregulering og eventuelt et tillegg i form av en maksimalkvote. Fartøykvotene vil representere garantert kvote, men overreguleringen vil bli regulert ved hjelp av maksimalkvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes en kvote som begrenser det enkelte fartøys samlede fiske i alle områder, og egne delkvoter som begrenser det enkelte fartøys fiske i EU-sonen og færøysonen. Ved beregning av kvotefaktorens størrelse vil det bli lagt til grunn at reguleringen blir basert på fartøykvoter uten overregulering og eventuelt et tillegg gitt som en maksimalkvote.

En foreslår at Fiskeridirektøren kan endre maksimalkvotene og delkvotene i EU-sonen og færøysonen.

6.5 TEKNISKE REGLER

Bestandssituasjonen for flere arter som tas som bifangst i fisket i Nordsjøen etter kolmule og øyepål med småmasket trål er på nåværende tidspunkt dårlig. For å sikre at reguleringer iverksettes og at fisket gjennomføres ut fra hensynet til ressursvennlig og rasjonell beskatning av

fiskebestandene totalt sett, er Fiskeridirektøren derfor av den oppfatning at en rekke tiltak bør introduseres for å bedre beskatningsmønsteret for disse fiskeriene.

Det vises også til at dagens prøvetakingssystem for kontroll av landinger av industriråstoff ikke er tilstrekkelig i forhold til å kontrollere den totale og faktiske fangstsammensetningen i landingene. Fiskeridirektoratet foretar prøvetaking av industritrålfangster ved landing. På dette tidspunkt er kvaliteten på fangsten ofte av en slik tilstand at det er vanskelig å få et korrekt bilde av fangstsammensetningen. Forsøk har vist at det kan være en betydelig uregistrert innblanding av andre arter enn målarten i disse landingene.

Fiskeridirektoratet vil arbeide videre med å utvikle en tilfredsstillende prøvetaking av industrifangster. I dag ligger fokus på prøvetaking ved landing, men dette fokuset bør endres til prøvetaking om bord i fartøyene under fisket for å få et mer reelt bilde av fangstsammensetningen. Videre vil vi med bedre kunnskap om arts- og størrelsessammensetningen i industritrålfisket ha et bedre grunnlag til å fastsette bifangstregler som i større grad harmonerer og setter effektive rammer for det reelle fisket.

Fiskeridirektøren er av den oppfatning at bruk av sorteringsrist vil bidra til å endre beskatningsmønster i fisket etter kolmule ved at bifangst av blant annet sei sorteres ut av fangsten. Spesielt gjelder dette for fiske etter kolmule i Nordsjøen, hvor problemstillingen med innblanding av andre arter i fangstene anses å være størst. Det vises til de positive erfaringene en har hatt i andre fiskerier, hvor sorteringsrist har blitt innført. I regi av Fiskeridirektoratet er det derfor utført forsøk med sorteringsrist i kolmuletrål, hvor formålet var å finne frem til en løsning med å sortere ut eller redusere innblandingen av andre arter i fangstene.

Resultatene fra forsøkene har vært utelukkende positive og viser blant annet at ved bruk av sorteringsrist kan en sortere ut tilnærmet all bifangst av fisk større enn 45cm. Sorteringsristsystemet som ble benyttet er konstruksjonsmessig likt det som er utviklet i fisket etter NVG-sild, men med en redusert spileavstand på maksimalt 40mm. Det er testet ut to ulike materialtyper, henholdsvis et fleksibelt panel (plastrør bundet sammen med stropper av tynt Dynema tau), og stålrister. Fangsttap av målarten er beregnet til å være under 3 %.

Fiskeridirektøren foreslår at det gis adgang til å benytte sorteringsrist i fisket etter kolmule. Sorteringsristen skal ha en spileavstand på maksimum 40mm, og monteres i henhold til gitte beskrivelser.

I henhold til utøvelsesforskriften¹¹ er det tillatt med inntil 20 % torsk, hyse og sei i vekt i de enkelte fangster og ved landing ved fiske med småmasket trål. Videre er det forbudt å fiske eller lande torsk, hyse og sei til oppmaling, med unntak av lovlig bifangst av sei.¹²

¹¹ Forskrift om utøvelse av fisket i sjøen av 22. desember 2004 § 37

¹² Forskrift om utøvelse av fisket i sjøen av 22. desember 2004 § 49

Undersøkelser har vist at det kan være betydelig innblanding av andre arter i industrifangstene, og når vi samtidig ikke har et tilstrekkelig prøvetakingssystem for kontroll av landinger av industriråstoff må det antas å foreligge en stor grad av usikkerhet med hensyn til artssammensetningen i disse landingene. Når det nå er utviklet en teknologi som gjør det mulig å sortere ut innblanding av andre arter ved fiske etter kolmule bør tillatt andel bifangst av sei som kan gå til oppmaling kunne reduseres.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt andel sei som kan leveres til oppmaling reduseres til 5 %.

Fiskeridirektøren vil bemerke at sorteringsrist ikke nødvendigvis er den endelige løsningen i forhold til bifangstproblematikken ettersom den kun sortere på størrelse og ikke på art. Det er derfor viktig at dette tiltaket ses i sammenheng med andre tiltak, for eksempel stenging av områder.

6.6 KVOTEUTNYTTELSE I FORBINDELSE MED UTSKIFTING AV FARTØY ETTER FORLIS ELLER HAVARI

Det vises til forslag om endring av bestemmelse om kvoteutnyttelse i forbindelse med kjøp eller utskifting av fartøy etter forlis eller havari under sak 11/2008.

Fiskeridirektøren foreslår endring av reglene om kvoteutnyttelse ved salg og utskifting av fartøy i tråd med forslag under sak 11/2008.

VEDLEGG

Tabell 1:
Norske kolmulekvoter (tonn) i perioden 1979-2008

År	EU-sonen	Færøy-sonen	Internasjonalt farvann, NØS nord for 62°N og Jan Mayen-sonen	Industrietrålerne	Sum
1979	125.000	90.000	Fritt fiske	Fritt fiske	215.000
1980	125.000	50.000	Fritt fiske	Fritt fiske	175.000
1981	120.000	68.000	Fritt fiske	Fritt fiske	188.000
1982	140.000	71.000	Fritt fiske	Fritt fiske	211.000
1983	180.000	30.000	Fritt fiske	Fritt fiske	210.000
1984	190.000	30.000	Fritt fiske	Fritt fiske	220.000
1985	200.000	40.000	Fritt fiske	Fritt fiske	240.000
1986	250.000	65.000	Fritt fiske	Fritt fiske	315.000
1987	260.000	65.000	Fritt fiske	Fritt fiske	325.000
1988	250.000	60.000	Fritt fiske	Fritt fiske	310.000
1989	215.000	35.000	Fritt fiske	Fritt fiske	250.000
1990	203.500	35.000	Fritt fiske	Fritt fiske	238.500
1991	155.000	30.000	Fritt fiske	Fritt fiske	185.000
1992	155.000	28.000	Fritt fiske	Fritt fiske	183.000
1993	205.000	27.000	Fritt fiske	Fritt fiske	232.000
1994	205.000	27.000	Fritt fiske	Fritt fiske	232.000
1995	225.000	27.000	Fritt fiske	Fritt fiske	252.000
1996	259.000	27.000	Fritt fiske	Fritt fiske	286.000
1997	255.000	27.000	Fritt fiske	Fritt fiske	282.000
1998	245.000	36.000	Fritt fiske	Fritt fiske	281.000
1999	235.000	39.000	250.000	Fritt fiske	524.000
2000	222.000	42.000	250.000	Fritt fiske	514.000
2001	190.640	47.000	250.000	Fritt fiske	487.640
2002	120.000	35.000	250.000	79.396	484.396
2003	120.000	36.200	250.000	80.000	486.200 ¹
2004	120.000	36.200	Fritt fiske	Fritt fiske	156.200
2005	120.000	36.200	Fritt fiske ²	Fritt fiske	890.000 ²
2006 ³	472.631	80.800	637.527	-	637.527
2007 ³	412.161	79.150	545.770	-	545.770
2008	304.269	59.020	429.580	-	429.580

¹ Kolmuletrålerne maksimalkvoter i internasjonalt farvann, NØS og fiskerisonen ved Jan Mayen ble opphevet 21. mars 2003.

² Fritt fiske frem til 12. mai. Fisket ble gjenåpnet 18. juli, da ble det også fastsatt en norsk totalkvote.

³ I 2006 ble dette fisket regulert med gruppekvoter og maksimalkvoter både for kolmuletrål og industrietrålere det vil si fartøy med tillatelse for å fiske med pelagisk trål og nordsjøtrållatelse.

Tabell 2:

Norske kolmulefangster i internasjonalt farvann i årene 1990 – 2008¹³

År	Internasjonalt farvann
1990	50.400
1991	6.400
1992	4.300
1993	34.300
1994	35.000
1995	47.000
1996	26.600
1997	36.500
1998	252.500
1999	220.200
2000	197.700
2001	191.100
2002	224.700
2003	465.200
2004	456.600
2005	472.800
2006	68.800
2007	58.131
2008	64.438

¹³ Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per 1. oktober 2008

Tabell 4:

Norske kolmuletråleres kolmulefangster (tonn) og antall deltagende fartøy i årene 1990-2008¹⁴

År	Kvantum (tonn)	Deltagelse
1990	281.200	44
1991	118.400	32
1992	154.500	31
1993	200.000	30
1994	226.200	29
1995	261.400	29
1996	337.500	36
1997	320.500	37
1998	527.600	43
1999	472.700	42
2000	462.100	42
2001 ¹⁵	496.100	48
2002	447.300	45
2003	698.200	46
2004	813.000	47
2005	595.200	46
2006	494.400	46
2007	424.661	47
2008	327.113	46

¹⁴ Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og slottsedelregister per 12. november 2008

¹⁵ Inkludert 5 ringnotfartøy uten kolmuletråltillatelse.

Tabell 5:

Norske kolmuletråleres kolmulefangster (tonn) fordelt på ICES-områder i årene 1990-2008¹⁶

Område	I	IIa	IV	Vb	VIa	VIb	VII	XII	SUM
1990	-	566	1.596	19.344	108.429	616	153.788	-	284.339
1991	-	113	13.417	495	65.945	-	39.231	-	119.200
1992	-	28	14.354	2.540	92.081	808	44.745	-	154.555
1993	-	240	3.141	17.031	103.172	799	75.598	-	199.981
1994	-	-	5.799	18.846	97.592	2.417	101.581	-	226.235
1995	-	-	24.555	6.757	105.960	438	123.651	-	261.362
1996	-	1.118	-	34.856	119.887	-	182.691	-	337.549
1997	-	1.336	5.047	31.356	152.790	24.704	105.314	-	320.549
1998	-	8.992	3	35.779	167.968	104.797	210.070	-	527.609
1999	-	2.425	21.077	40.846	120.737	145.253	139.719	2.686	472.744
2000	-	1.590	45	42.934	156.853	180.708	80.020	-	462.149
2001	-	73.018	21.377	63.282	148.789	35.820	77.509	76.285	496.079 ²
2002	-	67.132	7.047	8.508	105.356	200.468	53.071	5.680	447.262
2003	-	196.046	8	16.406	72.224	221.028	192.477	-	698.190
2004	63	280.481	396	28.579	70.586	325.644	108.813	10.183	824.745
2005	-	2.282	872	28.597	84.525	253.942	219.481	5.465	595.164
2006	-	1.738	134	900	69.259	118.874	297.990	5.554	494.449
2007	-	939	88	6.480	126.623	94.470	192.039	4.021	424.661
2008	-	1.421	18	825	97.444	30.680	189.355	8.140	327.884

¹⁶ Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per 12. november 2008